

Warszawa, 4 lutego 2025 r.

IV Kongres ESG: Czas wyzerować bariery na drodze do zeroemisyjności

Legislacja, legislacja i jeszcze raz wsparcie finansowe – ten zwrot wydaje się nieco żartobliwy, lecz dobrze odzwierciedla najważniejszy wniosek płynący z debaty pt. „Zeroemisyjność i neutralność klimatyczna – jak osiągnąć założone cele?”, która odbyła się w Warszawie 29 stycznia, podczas IV Kongresu ESG – Liderzy Zrównoważonego Rozwoju – Europa.

Skutki zmian klimatycznych są już odczuwalne na całym świecie - ekstremalne zjawiska pogodowe takie jak: susze, fale upałów, ulewne deszcze, powodzie i obsunięcia się ziemi stają się coraz częstsze, również w Europie. By zatrzymać tę falę, niezbędne jest osiągnięcie neutralności emisyjnej do połowy XXI wieku. Ten cel jest też zapisany w porozumieniu paryskim, podpisanym przez 195 krajów. Pojawiają się jednak pytania, jak osiągać ambitne cele zeroemisyjności? Czy zwrot w polityce klimatycznej którego dokonuje nowa amerykańska administracja wpłynie na europejskie założenia tej polityki? I jak radzą sobie przedsiębiorstwa? Nad tym zastanawiali się uczestnicy kongresowej dyskusji.

W debacie uczestniczyli:

- Michał Kulpiński, Sustainability Manager, Ferrero Polska, Zakład Produkcyjny w Belsku Dużym
- Stanisław Sobczyk, Członek Zarządu, Dyrektor Przemysłowy Cementu, Holcim Polska
- Tomasz Wojtkiewicz, Prezes Zarządu, Nextbike Polska
- Kamil Wyszkowski, Dyrektor wykonawczy, United Nations Global Compact w Polsce

Moderatorem debaty była Justyna Piszczałowska, redaktor naczelna Green-news.pl

Przed debatą wystąpił przedstawiciel młodego pokolenia **Kamil Tomkowicz**, Prezes Zarządu Our Future Foundation. Na początku Kamil Tomkowicz zaznaczył, że młode pokolenie jest zróżnicowane, ale boryka się ze wspólnymi problemami, takimi jak zmiany klimatyczne, nierówności społeczne, przyszłość publicznego systemu emerytalnego czy brak wsparcia w korporacjach dla młodych ludzi chcących założyć rodzinę. – *Temat ESG jest dla naszej fundacji niezwykle istotny, ponieważ wiemy, że biznes, jako koło zamachowe gospodarki kapitalistycznej, odgrywa kluczową rolę w budowaniu dobrobytu społecznego – mówił Tomkowicz. – Dlatego bardzo mnie smuci, gdy czytam, że w związku ze zmianą światowego przywództwa planowane jest wycofywanie się z niektórych polityk ESG. Rodzi to pytania o to, czy część z tych polityk była właściwie zaprojektowana – czy nie koncentrowały się zbyt mocno na ideologii, zamiast na realnych problemach.* Podkreślił, że młodzi, wykształceni ludzie są kołem zamachowym do wprowadzania zmian technologicznych. W tym kontekście zawiązał do globalnej konkurencji. - *Żyjemy, jak zawsze, w świecie rywalizacji między poszczególnymi gospodarkami, nie możemy więc, wdrażając ESG, zapominać o konkurencyjności. Tu odwołam się choćby do tego, jak w UE regulujemy sztuczną inteligencję, a co w tej kwestii do nas dochodzi ze Stanów Zjednoczonych czy z Chin. Czujemy, że zostajemy w tyle – ocenił. I stwierdził, że młode pokolenie powinno być już teraz partnerem w debatach dotyczących czołowych wyzwań już, bo to ono w przyszłości przejmie rolę liderów.*

Podczas debaty dyrektor **Kamil Wyszkowski** radził, aby nie przejmować się zapowiedziami Donalda Trumpa. Przypomniał, że w 2016 r. Trump też wycofał USA z klimatycznego porozumienia paryskiego. Większość stanów powiedziało tej decyzji - „nie” i pozostały w reżimie Porozumienia Paryskiego, podobnie jak żadne inne państwo nie poszło śladem Donalda Trumpa i nie wypowiedziało paryskiego porozumienia. Dyrektor Wyszkowski przypomniał też, że Donald Trump w 2016 r. zarządzał gospodarką opartą w 32 proc. na węglu, dzisiaj ta

gospodarka opiera się w 15 proc. na tym surowcu oraz że w 2016 r. udział energii z wiatru wynosił w USA niecałe 5 proc., dzisiaj jest to ponad 12 procent.

- To jest coś, czego jako prezydent nie może zmienić, bo w tle mamy dużą liczbę biznesów amerykańskich, które oparły swoją walkę o konkurencyjność na globalnym rynku w obszarze zielonych technologii. Jednym z lepszych przykładów jest energetyka jądrowa. Na świecie mamy 441 reaktorów jądrowych, Chińczycy zapowiedzieli, że do 2050 r. zbudują u siebie 50 kolejnych, obok 56 reaktorów której już w Chinach pracują. W efekcie Chińczycy staną się numerem jeden nie tylko pod względem ilości reaktorów, ale także pod względem ich nowoczesności. Pytanie, gdzie jest Ameryka ze swoim programem rozbudowy energetyki jądrowej? Jest w lesie. Obecnie w USA jest 94 reaktory jądrowe, w większości są to stare konstrukcje. Gdzie jest Europa? Absolutnie w tym samym miejscu. Może lepiej jest z Koreą Południową, święty spokój ma Francja, mająca ponad 70 proc. energii z atomu – mówił Kamil Wyszowski.

W jego przekonaniu świat zrozumiał, że dzisiaj globalna gospodarka, produkty i usługi opierają się na trzech filarach. Pierwszym jest cena, drugim jest jakość, trzecim jest, od czasu porozumienia paryskiego, emisyjność. *- Czy dyplomacja europejska będzie dokonywała rewizji Zielonego Ładu? Bardzo bym chciał, ale nie, żeby Zielony Ład spowolnił, tylko żeby przyspieszył, bo gospodarka europejska gorzej sobie radzi, jeśli chodzi o konkurencyjność niż gospodarka chińska. Przykład energetyki jądrowej już podałem, lecz jeśli patrzymy też na rozwiązania fotowoltaiczne, magazyny energii, to jesteśmy daleko za Chińczykami, podobnie, jeśli chodzi o energetykę wiatrową czy wodną – mówił dyrektor Wyszowski.*

Ekspert ocenił, że Europa zrozumiała, że musi utrzymać konkurencyjność w reżimie porozumienia paryskiego. Natomiast Polska do roku 2030 Polska może mieć z różnych źródeł nie mniej niż 309 mld euro na transformację energetyczną. *- A dzięki nadpłynności sektora bankowego można ściągnąć z rynku kapitałowego pięć razy więcej środków w perspektywie 2035 roku. Rewizja Zielonego Ładu jest potrzebna, bo rośnie konkurencja, a efektem przyspieszenia Zielonego Ładu będzie obniżenie cen energii, obecne wysokie ceny są efektem trwania przy sztykowych paliwach kopalnych – twierdził Kamil Wyszowski.*

Michał Kulpiński przedstawił kwestię Zielonego Ładu z perspektywy globalnego koncernu jakim jest Grupa Ferrero i trzeciego w Grupie zakładu, który znajduje się w Belsku Dużym i w którym pracuje 4 tys. osób. Rozmówca podkreślił, że Ferrero jest swego rodzaju prekursorem w raportowaniu ESG. Grupa zaczęła raportowanie już w 2009 r. były to na rynku pierwsze raporty CSR. *- Podejście Grupy z punktu widzenia legislacji, która się pojawia, bardzo mocno się zmienia. Zarząd dostrzega konieczność położenia większego nacisku na zeroemisyjność, na strategię biznesowe, które uwzględniają transformację energetyczną. Bardzo mocno inwestujemy w energetykę odnawialną. To jest głównie fotowoltaika, ale pojawia się też bardzo duża możliwość dla zakładów, w szczególności spożywczych, rozwoju instalacji biogazowych – mówił menedżer Ferrero Polska.*

Michał Kulpiński zauważył, że w Polsce bardzo inwestuje się w magazyny energii, które bilansują niestabilne źródła takie jak fotowoltaika czy elektrownie wiatrowe. Kładziony jest też mocny nacisk na ograniczanie zużycia energii, w szczególności, jeśli chodzi o energetykę ciepłą. Natomiast w zakładzie w Belsku Dużym ważną rolę odgrywają zarówno monitoring energii jak i dbałość o świadomość pracowników w kwestii jej zużycia.

Prezes **Stanisław Sobczyk** zaprezentował praktyczny wymiar Zielonego Ładu na przykładzie Holcim Polska i branży cementowej. Wyjaśnił, że dwie cementownie Holcim Polska produkują ok. 4 mln ton cementu i jednocześnie emitują 2 mln ton emisji CO₂ rocznie. Tylko 1/3 tych emisji pochodzi z paliw, reszta pochodzi z reakcji chemicznych. *- Tych emisji procesowych nie unikniemy w żaden sposób, ponieważ cement produkowany jest z węgla wapnia, co powoduje, że w procesie spalania powstaje CO₂ – mówił prezes Sobczyk.*

Podczas debaty prezes położył nacisk na wyzwania związane z przyjmowaniem odpowiedniej legislacji. Wskazał na brak przepisów umożliwiających energetyczną restrukturyzację branży, a także wdrożenia technologii CCS/U, podczas gdy takie kraje, jak Norwegia czy Dania już Polskę mocno w tym wyprzedziły.

- *Nadal czekamy na skuteczne rozwiązania, aby dofinansować sektor energetyki i inne sektory energochłonne, stworzyć mechanizmy zachęcające do transformacji. Są środki z Unii Europejskiej, jednak Prawo geologiczne i górnictwo udało się zmienić dopiero w 2023 r., tak aby pozwalało wychwytywać emisje CO₂. Do tej pory jednak czekamy na przepisy wykonawcze. To opóźnia dekarbonizację branży, ponieważ czas na wykorzystanie unijnych środków w pewnym momencie minie z powodu braku odpowiednich aktów prawnych.* – ostrzegął prezes Sobczyk.

Mówiąc o sprostaniu konkurencji Europy z USA i Chinami, prezes Sobczyk powołał się na przykład branży cementowej. – *Nie wytrzymamy konkurencji, jeśli cement ze wschodu zasypuje Europę* – ocenił. Wskazywał na konieczność wprowadzenia mechanizmów zachęcających do korzystania z zeroemisyjnych materiałów budowlanych, choćby poprzez preferencje podatkowe od stosowania takich materiałów w nowopowstających budynkach. Wskazał też na brak infrastruktury do przesyłu CO₂, czy wreszcie przepisów umożliwiających magazynowanie CO₂ na lądzie. Tymczasem działania zmierzające do redukcji CO₂ są niezwykle kosztowne. - *Rok temu, w styczniu, oddaliśmy nową cementownię w woj. świętokrzyskim. Dzięki temu mogliśmy zredukować emisje o 20 proc. a zużycie energii elektrycznej o 30 procent. Inwestycja kosztowała 1 mld zł, a jeśli chcielibyśmy wychwytywać emisje w tym zakładzie, to będzie kosztowało rocznie 2 mld zł* – wyliczał prezes Sobczyk.

- *W naszym DNA jest dbanie o środowisko* - zaznaczył prezes **Tomasz Wojtkiewicz**. Po czym przypomniał, że rower jest drugim najmniej emisyjnym środkiem transportu. - *Rowery publiczne są częścią ekosystemu transportu publicznego, jego uzupełnieniem w masowej skali. W Unii Europejskiej transport odpowiada za 1/4 emisji CO₂m z czego transport drogowy stanowi 71 procent. Celem naszej działalności jest przekonanie ludzi, żeby rezygnowali częściowo z samochodów i korzystali z innego, szybkiego i taniego środka transportu* – mówił.

Mówiąc o tym, jak sama firma dba o zeroemisyjność, prezes Wojtkiewicz wskazał, że zaczęła wykonywać bardzo dużo operacji związanych ze sprzętem na ulicach a nie w warsztatach, co oznaczało redukcję liczby wożonych rowerów. - *Dodatkowo cały serwis robimy na rowerach cargo, elektrycznych albo na tuk-tuk, więc pojazdach bardzo niskoemisyjnych. Flotę samochodów zredukowaliśmy i dodatkowo zelektryfikowaliśmy. Warsztat, który rozwijamy, będzie w całości zasilany energią słoneczną. Wprowadziliśmy bardzo mocno recykling, starając się używać powtórnie elementy które są możliwe do wykorzystania* – wyliczał.

Prezes podkreślił, że firma stara się uświadamiać, że prywatny samochód jest wykorzystywany przez 7 proc. czasu a koszt jego produkcji i związanych z tym emisji jest ogromny. Jak też, że miasta zajmują 3 proc. powierzchni globu a mieszka w nich prawie 75 proc. populacji, więc musimy uczyć się lepiej zarządzać tą przestrzenią. - *Stowarzyszenie C40, grupujące postępowe miasta stwierdziło, że transport publiczny powinien być podwojony w miastach i że należy redukować samochody i indywidualne poruszanie się na korzyść współdzielenia.* – przypomniał prezes Tomasz Wojtkiewicz. Podkreślał przy tym, że kluczem do przyszłości miast jest rozwój regionalnych, multimodalnych projektów transportowych, ale jednocześnie finansowanie tego typu projektów pozostaje największym wyzwaniem. *Unijny Społeczny Fundusz Klimatyczny to bardzo duża szansa dla naszych miast na finansowanie niskoemisyjnego transportu publicznego i walkę z wykluczeniem transportowym* – konkludował Wojtkiewicz.

GŁÓWNE REKOMENDACJE LIDERÓW ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU – sesja „Zeroemisyjność i neutralność klimatyczna – jak osiągnąć założone cele?”

- **Należy dokonać zmian legislacyjnych które ułatwią zieloną transformację**
- **Trzeba zadbać o wykorzystanie środków finansowych na transformację**
- **Konieczna jest rozbudowa zielonej infrastruktury**
- **Należy dążyć do rozwoju biogazowni i biometanowni**
- **Warto zabiegać o podnoszenie społecznej świadomości o roli zielonej energii**
- **Powinno się też uświadamiać wyższość transportu zbiorowego nad samochodowym**
- **Trzeba rozwijać konsultacje społeczne związane z zielonymi inwestycjami**
- **Powinno się skierować dużą część środków ze Społecznego Funduszu Klimatycznego na transport publiczny**

Cała debata na kanale YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=RbZFqch7rms&t=10s>

Patronat honorowy nad IV Kongresem ESG – Europa objęli: Patronat polskiej prezydencji w Radzie UE, Minister Rozwoju i Technologii, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Infrastruktury, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Rzecznik Praw Obywatelskich, Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce, JM Rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik

Patronat: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Polska Agencja Inwestycji i Handlu, AICPA-CIMA

Partnerzy merytoryczni: Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Instytut Staszica, Instytut Biznesu, Krajowa Izba Gospodarcza, Szkoła ESG, Fundacja Moc Pomocy, Instytut Spraw Obywatelskich, ESG PRO, Our Future Foundation, Perspektywy Education Foundation, UNEP GRID Warszawa, PRME Chapter Poland, Instytut Humanites, Fundacja Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska”, Warsaw Enterprise Institute, Związek Pracodawców Kłustry Polskie, Polityka Insight, Instytut Studiów Wschodnich, Olimpiady Specjalne

Partnerzy główni: AMS, LIDL, PKO BP

Partnerzy: Ayming Polska, Ferrero, Francusko-Polska Izba Gospodarcza CCIFP, HOLCIM, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Nextbike Polska

Partnerzy badawczy: Mediaboard Polska, Ogólnopolski Panel Badawczy Ariadna

Partnerzy medialni: Dziennik Gazeta Prawna, ESG.pl, oESG.pl, Green-news.pl, Obserwator Gospodarczy, PAP Biznes, Polskie Radio, Naszemiasto.pl, StrefaBiznesu.pl, Press, RaportCSR.pl, Raport ESG, Super Biznes, Tygodnik Spraw Obywatelskich, Wprost, Wyborcza.biz, FXMAG

Więcej informacji na stronie: <https://oesg.pl/4-kongres-esg/>

IV Kongres ESG – Liderzy Zrównoważonego Rozwoju – Europa, który odbył się **29 stycznia 2025** r. w Warszawie, to platforma dialogu dla europejskich liderów zrównoważonego rozwoju – przedstawicielei administracji państwowej, świata biznesu, NGO, środowisk naukowych, ekspertów i mediów. Głównymi organizatorami są: Fundacja im. XBW Ignacego Krasickiego i Instytut ESG. Wątkiem przewodnim IV Kongresu ESG – Europa będą zmiany cywilizacyjne zachodzące na świecie i roli UE w tych historycznych przemianach.